

دانشکده طب سنتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

رساله

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی Ph.D. طب سنتی

عنوان

**بررسی اثر روغن بذر کتان موضعی بر علایم بالینی استئوآرتروز
زانو، کار آزمایی بالینی تصادفی دوسو کور، کنترل شده با دارونما**

اساتید راهنما

دکتر محمود خدادوست

دکتر محمد کاظم امامی

اساتید مشاور

دکتر هما حاجی مهدی پور

نگارش

دکتر نعمت اله مسعودی

چکیده فارسی

عنوان: بررسی اثر روغن بزرکتان موضعی بر علائم بالینی استئوآرتروز زانو، کارآزمایی بالینی تصادفی دوسو کور، کنترل شده با دارونما.

سابقه و هدف: استئوآرتروز شایعترین بیماری مفصلی جهان است. استئوآرتروز زانو بیماری شایع بزرگسالان است و باعث ناتوانی بسیاری از سالمندان می‌گردد. در حالیکه در دهه‌های اخیر ضمن توصیه سازمان بهداشت جهانی به توجه بیشتر به طب بومی و سنتی کشورها، تحقیقات روزافزون جهت ارزیابی گیاهان دارویی ادامه دارد. از آنجا که کتان در طب سنتی بعنوان مسکن و در طب رایج اثرات ضدالتهابی ثابت شده دارد، بر آن شدیم اثربخشی روغن موضعی کتان بر علائم بالینی استئوآرتروز زانو در مطالعه ذیل بررسی گردد.

روش بررسی: این بررسی یک مطالعه کارآزمایی دوسو بی‌خبر، تصادفی و کنترل شده با دارونما می‌باشد. هر دو گروه به مدت ۶ هفته روغن موضعی کتان تهیه شده از کارخانه داروسازی باریج اسانس یا دارونما موضعی (پارافین مایع) هر ۸ ساعت ۲۰ قطره بدون ماساژ دریافت کردند. مهمترین معیار انتخاب شامل دارا بودن کرایتریای تشخیصی بالینی ACR برای استئوآرتروز و نمره درد بالای ۴۰ میلی متر در مقیاس VAS بود. مقیاس VAS و آسیب زانو و نمره نتیجه ی استئو آرتروز (نمره KOOS) برای ارزیابی علائم بیماران مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: تغییرات میانگین نمره پرسشنامه کووس (KOOS) در دو گروه از خط پایه، قابل ملاحظه بود ($p < 0.05$). نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد روغن کتان می‌تواند به خصوص در بهبود شدت درد و علائم بالینی و وضعیت عملکردی در مقایسه با گروه دارونما در کاهش علائم بیماری استئوآرتروز زانو موثر باشد.

واژگان کلیدی: استئوآرتروز زانو؛ داروی گیاهی؛ *Linum Usitatissimum*؛ روغن کتان؛ طب سنتی ایرانی.

Abstract

Title: Efficacy of topical *Linum usitatissimum* L. (flaxseed) oil in knee osteoarthritis: A double-blind, randomized, placebo-controlled clinical trial

Background and Aim: Osteoarthritis is the most common articular disease in the world. Knee osteoarthritis is a common adult disease that causes many elderly people to fail. While in recent decades, at the suggestion of the World Health Organization (WHO), more attention is being paid to folklore and traditional medicine in countries, increasing research is continuing to evaluate medicinal herbs. Since linseed is known as a pain relief in traditional medicine and anti-inflammatory agent in current medicine, this study has aimed at assessing its efficacy of topical linseed oil for management of knee osteoarthritis(OA).

Methods: A randomized, double-blind, placebo-controlled clinical trial was conducted. Both groups were treated during 6 weeks every 8 hours 15 drops without massage with topical placebo and linseed oil. The most important criterion included ACR clinical diagnostic criteria for osteoarthritis and a pain score of 40 mm in the VAS scale. Visual Analog Scale and Knee injury and Osteoarthritis Outcome Score (KOOS Score) was used for evaluation of patients' symptoms.

Results: A significant improvement was observed in all outcome measures in both groups of study after the intervention compared to baseline. There was a more significant improvement in the all outcome measures in linseed group compared with placebo ($p < 0.05$).

Conclusions: It seems that linseed oil could be effective in the management of clinical sign of (OA), especially in improving the severity of symptoms and functional status compared with the placebo group.

Keywords: Osteoarthritis; Herbal medicine; flax seed; *Linum usitatissimum*; Linseed oil; Traditional Persian Medicine